

Saltsjö-Boo Baggenstäket

Strandpromenaden kring Boo gård och Baggenstäket bjuder på intressanta byggnader, spår av rysshärjningarna samt flera picknick- och utsiktsplatser.

Sevärdheter:

Boo Kvarnberg och Boo torn

Utsiktstornet som finns på denna plats kom till 1996 och efterliknar den gamla väderkvarnen som stod på samma ställe mellan 1850-1950. Kvarnen var i drift ända till 1910 och var av holländsk typ. Från tornet finns en enorm utsikt över Boo gård, Stäket inlopp och Baggensfjärden ändå bort till Gustavsbergs inlopp med Farstasundsbron och Gustavsbergs vattentorn.

Boo herrgård

Den gamla gården brändes ner av ryssarna år 1719 under de så kallade rysshärjningarna. Efter detta uppfördes huvudbyggnaden på denna gård av Nicodemus Tessin d.y. på 1720-talet av timmer. Gården blev byggnadsminne 1977. Runt omkring finns tre välbevarade personalbostäder uppförda på 1700- och 1800-talet. Eftersom att Boo låg långt från sockenkyrkan på Värmdölandet fick de ett eget kapell på 1600-talet och platsen blev ett sockencentrum. Dock brändes kapellet ned i samband med rysshärjningarna år 1719. Det nuvarande kapellet byggdes

1724. Vid början av tillfartsvägen till kapellet ligger en stor gråstensköllare som kan vara en rest av en äldre huvudbyggnad. På gården fann man även Nackas enda runstensfragment som tyder på tidiga maktanspråk. Boo gård ägs och bebos idag av familjen Ribbing och består av ett större park- och trädgårdsområde.

Boo fiskeläge

Baggensfjärden var förr känt för gott strömmingsfiske och vid Boo gårds hamnbassäng (som idag är ett allmänt bad) ligger en gammal sjöbod som minner om det fiskartorp som funnits på platsen sedan åtminstone det första delen av 1700-talet. Själva torpstugan ligger i backen bakom boden.

Tullstugorna

Vid ångbåtsbryggan ligger två så kallade tullstugor, som dock aldrig har använts för just tullbevakning. Den östra användes som likbod då man skulle ta sig till Boo gamla kyrkogård på Skogsö. Den är uppförd på 1700-talet eller tidigt 1800-tal. Under 1600- och 1700-talet låg det en välbesökt sjökrog på udden vid Boobadet.

Knapens hål

Då Vaxholm fick en tullstation 1563 blev Stäket en smuggelled. Detta åtgärdades genom att sätta en tullbom där Baggensstäket smalnar av, strax väster om Boo gård. Detta skedde på 1600-talets slut och sundet kallades då för Lillströmmen. Namnet Knapens hål kom till efter tulltjänstemannen Olof Knaap som

tjänstgjorde på platsen från 1680-talet till sin död 1710. Han blev smittad av pesten från en estländsk skeppare vilket dödade hela Knaaps familj och således blev startskottet för hela Stockholms pestepidemi.

Lilla Lännersta

Gustavsbergbolagets ångbåtstrafik gjorde Baggensstaket till ett attraktivt sommarställe. 1885 byggdes Lilla Lännersta, ursprungligen som en sommarvilla och en av områdets mest praktfulla. Detta område tillhörde tidigare Lännersta gård, därav villans namn.

Stäkessund

Här låg tidigare en bomspärr som Nicodemus Tessin d.y. (ägaren av Boo gård) hade inrättat för att ta in en kanalavgift. Detta efter att ha muddrat upp farleden år 1704. På mitten av 1800-talet fick Gustavsbergbolaget ansvar för underhållet och de byggde senare en tullvaktstuga. 1878 flyttade man både spärren och stugan till Knapens håll.

Gammeludden

1910 byggdes Schnellska villan, ett sommarhus som senare blev utbyggt och verksamt som Gammeluddens vårdhem. På 1600-talet låg en krogstuga på Gammeludden, kallad Backsta eller Baggsta

krog, och i början av 1700-talet flyttades verksamheten till östra delen av Stäkessund, på udden invid skansen. Den äldre krogplatsen fick då namnet "Gamla udden". När krogverksamheten upphörde på 1870-talet byggdes familjen Sandahls sommarvilla. På Skogsösidan finns Erstavikskrogen kvar, en låg röd stuga från 1700-talet, beläget bredvid ett grönt hus från sent 1800-tal som var skepparfamiljen Nyströms bostadshus.

Tripa

www.trippa.se
